

Нужди и Желания

“Щом не величаеш нечии дарби — няма и свади,

Щом не трупаш съкровища — няма и обир.

Щом не виждаш примамливи неща,

сърцето ти не се обърква.

Ето защо мъдрите управляват,

като изпразват (от емоции) сърцата си

и тъпчат (с Ки) корема си (хара),

като отслабват амбициите си,

и укрепват костите си.

Ако на хората липсва знание и желание,

тогава умните няма да се месят.

Ако нищо не се прави,

всичко ще е наред.”

“Дао е празен съд;

използват го, но никога не го напълват.

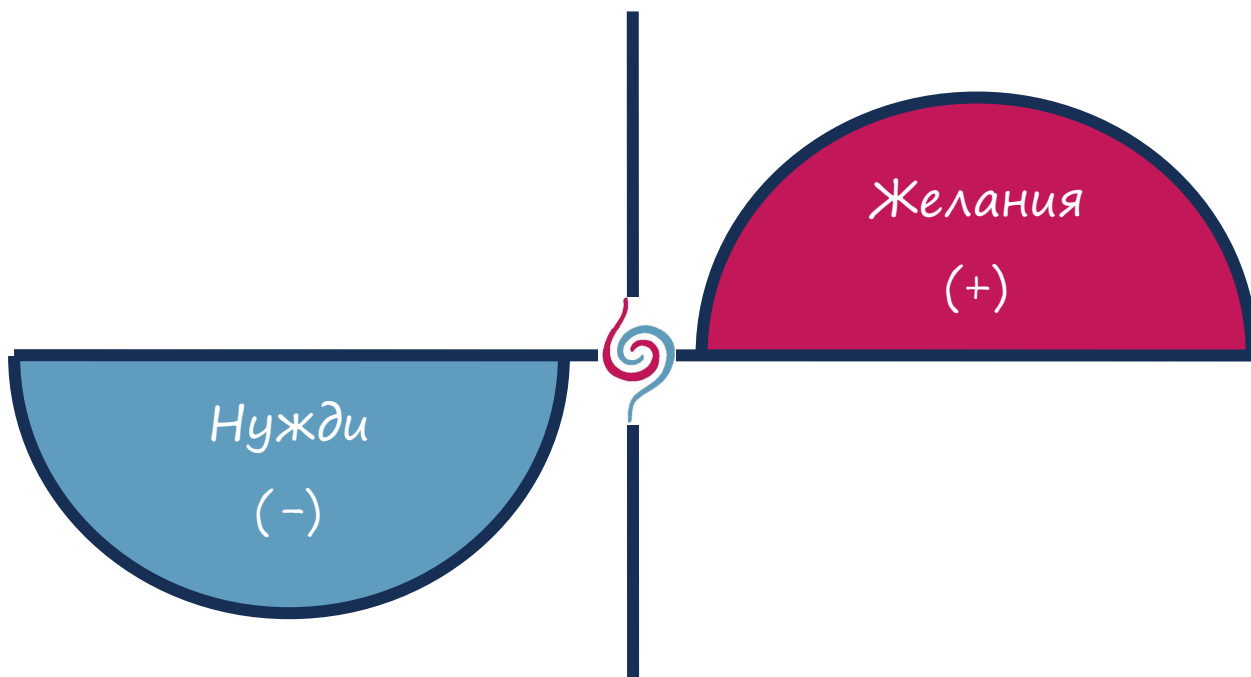
О, бездънен извор на десетте хиляди неща!”

– Лао Дзъ, Тао Те Чинг

Нужди vs. Желания

Когато няма Желания и когато няма Нужди – има Нула. Дао. Всичко и Нищо. Същинското Изобилие. Дао – изворът на ин и ян, които дават началото на “десетте хиляди неща”.

Много автори и психолози изследват и адресират човешките нужди – като класифицират и извеждат някои от тях като ключови мотиватори за човешките действия или бездействия. В това число Маслоу (съзателят на Пирамидата на Маслоу), Тони Робинс (дефинираше 6 ключови човешки нужди) и редица други. Позицията на тези автори, е, че ако някоя от съответните нужди не е задоволена, то човек търси начини и се стреми да я задоволи и съответно, подчинява действията си (осъзнато или не) на това дадената нужда да бъде покрита и удовлетворена.

Всичко това е разбираемо и звучи доста логично и смислено. Някои от тези модели са доста популярни и се прилагат, както в бизнеса, така и в ежедневието. Но за нас през цялото време съществуваше елемент, който липсваше и правеше “моделът на мислене в нужди” непълен. Докато накрая – в резултат на дългогодишни наблюдения – ние открихме (или поне така си мислим) липсващата част ~ **Желания**

intunity coaches

Логиката на модела “Нужди-Желания”

Когато говорим за “нужди” – присъства елемент на липса, дупка, на нямане, на нещо, което има нужда да бъде запълнено. Това беше и ключовият резонанс или по-скоро дисонанс, който усетихме преди време, когато неосъзнато бе започнал да се ражда моделът “Нужди-Желания”, разглеждан тук.

Запитахме се “Какво е обратното на нужди?” И първият отговор, който се появи, беше – желания. И да, желанията произтичат от друго място. Източникът на тази дума е различен. На испански дори глаголът “querer”, който означава искам, означава също и обичам. **И ако Нуждите идват от мястото на нямането, неналичието и липсата – то Желанията идват по-скоро от мястото на имането, наличието, обичането.**

Направете следният експеримент. Казвайте си всяко от следните двойки твърдения и усетете как резонират те в тялото ви. Правете пауза между всяко едно твърдение и дори променяйте физически мястото си, за да усетите изцяло разликата:

Имам нужда от пари.	и	Искам да имам пари.
Имам нужда от любов.	и	Искам (да получавам) любов.
Имам нужда от верни приятели.	и	Искам (да имам) верни приятели.
Имам нужда от собствен бизнес.	и	Искам (да създам) собствен бизнес.
Имам нужда от спокойствие.	и	Искам (да си осигуря) спокойствие.

- Как резонират в тялото ви твърденията от лявата страна на таблицата? И как – от дясната? Каква е разликата?
- С коя “страна” се свързвате повече? Тази с нуждите или тази с желанията? По какъв начин?
- С тази “страна”, с която не се свързвате – как се чувствате с нея? Какво е усещането в тялото ви? Какво друго си казвате, когато поставите тялото си в тази енергия?

intunity coaches

А сега проверете как ви резонира и следното твърдение: “Искам да създам собствен бизнес и (в тази връзка) имам нужда да се обадя за съвет на един двама приятели.”

Не е задължително да е така и при вас, но при повечето хора – твърденията, свързани с нуждите “тежат”, а тези с желанията – носят усещане за лекота и естественост. И също така – последното твърдение, в което се съчетават **желание + нужда** – резонира като “нормално”, неутрално. Образно казано това “нормално” и неутрално място е мястото на Нулата.

Причината е, че всеки човек се чувства добре, когато има усещане за пълнота и не толкова добре – когато усеща недостиг. **Желанията (или думите, свързани с желания)** носят усещането за пълнота и възможности, докато **Нуждите (или думите, свързани с нужди)** носят усещането за недостиг и липси. Това се променя, ако желанията, съотв. нуждите бъдат използвани по предназначение и там, където им е мястото – какъвто е случаят с последното твърдение (желание+нужда).

Двете крайности: Точка на замръзване и Точка на кипене

Както при всяко нещо, ако то е повече от достатъчното – може да започне да вреди. Блики. Храна. Еликсири. Ценности. Вярвания. Действието. Рефлексията. Всичко в повече в един момент започва да вреди. Така е и с Нуждите и Желанията, когато те са в повече.

Нуждите в повече водят до Недостатъчност

Това е онова състояние, в което човек се чувства “недостатъчен” или порочният цикъл “нямам-нямам-нямам”. Сякаш всичко е против него. Обстоятелствата. Държавата. Дори статиите във вестника. Как се стига до там? Много просто. Когато редовно живеем живота си от мястото на нуждите → липсите, нямането, дупките, на “не знам” или “не мога” → тогава влизаме в състоянието на “Недостатъчност”, известно още като “Недостиг”, или “Немотия”. Това често се превръща в състояние на Ума и Тялото – което се постига с усърдни тренировки и работа по изграждането на солидни навици.

intunity coaches

🌀 Желанията вповече водят до Предостатъчност

Аналогичен е случаят и с Желанията в повече. Това е порочният цикъл “искаш-искаш-искаш”. Крайното състояние тук наричаме “Предостатъчност”, “Препълненост” или “Пренасищане”. Усещането е същото, като при преяждането – колкото и вкусно да е яденето, когато преядете с него, вкусът вече няма значение. До “точката на прегаряне” – тук пътят е различен, резултат от прекалено много искане (но не задължително и получаване) или прекалено много получаване (но без осъзнато искане). От прекалено много “угаждане” или също – “глеzene”. **Това, когато се превърне в състояние на Ума и Тялото – и се превърне в начин на живот – е известно още като пристрастеност или зависимост.**

И двете крайности са неестествени. Защото и двете водят до ригидност и липсата на съзидание или израстване. А това е така, защото и при двете е нарушен *принципът, че в природата всичко е циклично – едното следва другото и другото следва първото.* Именно цикличността води до трансформация, промяна, движение, израстване и съзидание. Когато цикличност липсва – се поражда “смърт”.

И още нещо – когато човек изпадне в някое от тези две крайни състояния, се случват и следните “алхимични” реакции:

- ценностите се “претопяват” в нужди и престават да бъдат ценности ~ започват да заприличват на нужди и да резонират на честотата на липси и нямаване
- емоциите, които се “произвеждат”, произтичат предимно от Потока на Страх
- включват се мисли, вярвания и възприятия, които са саботиращи и ограничаващи

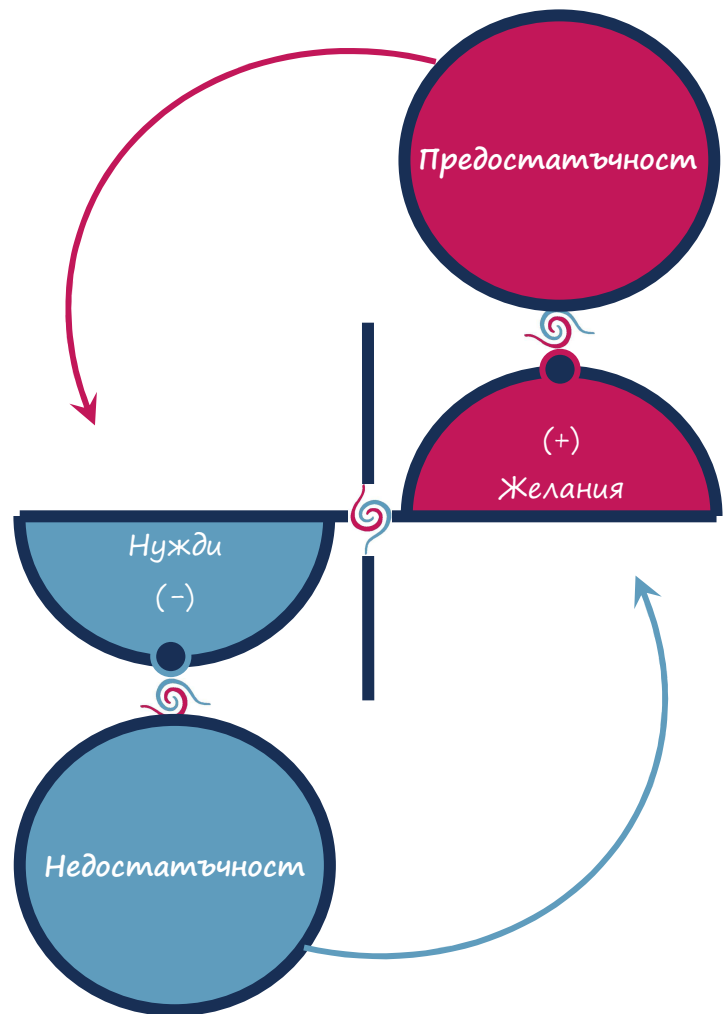
За да се върне обратно в “съзидателен режим”, човек следва да се върне в изходно положение. В Нулата. За целта “какво искаш, когато не искаш” или “какво има, когато няма” не помага. В случая е необходима “алхимична” реакция като напр. неутрализирането на нуждите и превръщането им обратно в ценности. По-долу става ясно как.

intunity coaches

Ефектът на махалото и парадоксът на цикличността

И тъй като принципът за цикличността е универсален закон, който действа в природата – когато този принцип е нарушен (както при достигането на крайните състояния, описани по-горе) – природата не оставя нещата така и връща естествения баланс. При това, задействайки именно закона за цикличността. Ведно с други два принципа – принципът на махалото и принципът на създанието и разрушението като двете страни на едно и също нещо.

Това, което се случва при крайното състояние на Предостатъчност, е, че то “натежава”, преобръща се и се трансформира в състояние на Недостатъчност. И обратното. Състоянието на Недостатъчност “натежава”, преобръща се и се трансформира в Предостатъчност, съотв. в зависимост / пристрастеност. Картичката отдясно онагледява това и дори прилича на две колби, всяка от които, завъртайки се под собствената тежест, се обръща, за да напълни другата.

Да вземем за пример Ина, която идва при вас с тема за взаимоотношението си със своя съпруг. По време на коучинг сесията става ясно, че Ина силно копнее за вниманието на своя партньор. До такава степен, че всяко негово желание да прекара свободното си време по свой “мъжки” начин, се приема от Ина като знак за отхвърляне или за небрежност и неангажираност по отношение на връзката им.

intunity coaches

При подобни случаи, стандартният коучинг въпрос: “Какво всъщност искаш?”, след няколко повторения и задълбавания, може да проработи. Но е много възможно и да не проработи. Тъй като вероятността коучинг клиентът ви да е зациклил във фазата на “Предостатъчност” прави “искането” – решение на проблема от същото място, от което е създаден.

Ето ви един друг вариант, който отваря съвсем различна перспектива (в скоби и с курсив са отбелязани поясненията към процеса):

Коуч: Ина, какво всъщност искаш? (стандартния коучинг въпрос)

Клиент: Искам той да ми обръща внимание! И да се грижи за мен!

Коуч: А какво всъщност искаш отвъд вниманието и грижата за теб?

Клиент: Искам да ми покаже, че ме обича и че нашата връзка има значение за него!

Коуч: А какво искаш за себе си?

Клиент: Да бъда обичана! Да бъда значима!

Когато забележим, че стандартният коучинг въпрос не работи, сменяме стратегията (“значимост”, между другото, е и една от ключовите нужди, дефинирани от Тони Робинс). В случая имаме и ценност, превърнала се в нужда:

Коуч: Ина, от какво имаш нужда? Какво ти липсва?

Клиент: Любов... Искам той просто да ме види! (Клиентът започва да се свързва със себе си открито и от мястото на Сърцето. Въпросът с нуждите изиграва ролята си, като прекъсва порочния кръг “искам-искам-искам”, трансформиран допълнително в Недостатъчност, и връща клиента обратно в естественото му състояние.)

Коуч: Къде (в тялото) е тази любов в теб, Ина? Как изглежда? (или) Какво е възможно ти самата да искаш да видиш? И да зачетеш у себе си? (Коучът връща клиента обратно в собствената ос, където стои и личната отговорност)

Когато клиентът се върне обратно в собствената ос, той има достъп до Нулата, а от там и до ресурсите, които са на разположение в Нулата. Връщането обратно в собствената ос е връщане и на личната отговорност – там, където тя принадлежи.

intunity coaches

В този пример Коучът действа като “махало” или по-скоро катализира процеса по обратно връщане към естественото състояние, използвайки принципа на махалото и принципа на създаване/разрушение. Разрушава порочния кръг “искам-искам-искам” (преврънат в нужда), като минава през естествените нужди на клиента. С това, нуждите (за любов и признание) се неутрализират и трансформират обратно в ценности (любов, стойност), а клиентът се връща от състояние на Прекаленост обратно в Нулата. И едва тогава и от това място – той може да започне да създава.

Изобилие в Нулата

Също като Ин и Ян, които не са Тао, но произлизат от Тао – така и Нуждите и Желанията, които не са Същността, но произлизат от Същността – Нуждите и Желанията са производни. И като такива, съдържат в себе си всички аспекти на дуалността, в т.ч. и крайностите на плюса и минуса. Затова и смисълът е в Нулата. Присъствието, живеенето, създаването във и от Нулата. Същинското изобилие се намира в Нулата. Какво означава това в коучинг измерения?

- Когато процесите следват естествения си ход, желанията и нуждите на клиента са в равновесие. Когато клиентът е “зациклил” в някоя от двете крайности, единственият път към създаването е през Нулата и собствената ос, и неутрализирането
- При който и да било от двете крайни състояния, ценностите вповече се трансформират в нужди, които изискват от клиента, вместо да му служат или да го изразяват. Обратната трансформация (от нужди в ценности) и неутрализирането е необходимо да минат през Нулата.
- Неутрализирането на Предостатъчността става от “искам-искам-искам” – в “От какво имаш нужда?”. Неутрализирането на Недостатъчността става от “имам нужда от” или “нямам-нямам-нямам” – в “Какво имаш?” (утвърждаване на наличното)
- Клин в клин избива и цикъл в цикъла избива – това обяснява парадокса на цикличността
- Твърдението “Искам да имам собствен бизнес и в тази връзка имам нужда от съвет” е неутрално по своята същност, тъй като нужда и желание изпълняват своето предназначение

intunity coaches

- Нуждите и желанията са с определено предназначение и йерархия – когато предназначението или йерархията е нарушена – има дисбаланс – се създават предпоставки за изпадане в някоя от двете крайности
- Баланс не значи навсякъде по равно – баланс означава достатъчно. Изобилие не значи задължително имане – изобилие значи живот. Живот значи гъвкавост, движение, промяна, съзидание... → *“Ето защо вдървеното и втвърденото е послушник на смъртта. Крехкото и раждащото е послушник на живота.” – Тао Те Чинг, Лао Дзъ...*

52

“Началото на Вселената
е майка на всички неща.

Познаваш ли майката, познаваш и синовете.

Ако познаваш синовете,
но оставаш във връзка и с майката,
това те освобождава от страха от смъртта.

Дръж устата си затворена,
дръж под стража сетивата си,
и животът ти все ще е пълен.
Отвори устата си, бъди все зает,
и животът ти ще е отвъд надеждата.

Да виждаш малкото – това е проникновение;

да добиеш мощта – това е сила.
Като използваш външната светлина,
върни се към проникновението,
и така се спаси от вредата.
Така се учиш на постоянство.”

76

“Човек се ражда крехък и слаб.
Когато умира, е корав и вдървен.
Зелените растения са нежни и пълни с мъзга.
Когато умират, са повехнали и сухи.
Ето защо вдървеното и втвърденото
е послушник на смъртта.
Крехкото и раждащото е послушник на живота.
Така, армия без гъвкавост
никога не ще печели битка.
Дърво, което не се огъва, лесно се прекършва.
Твърдото и силното ще падне.
Мекото и слабото ще надвие.”

Лао Дзъ, Тао Те Чинг

